

Kopia:
elisabeth.kristensson@regeringskansliet.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Delbetänkande ”Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen Dnr. 2013/4”

Sammanfattning

Transportstyrelsen är positiv till fortsatt arbete med att underlätta uppgiftslämnandet för företag, men bedömer att förslaget till teknisk infrastruktur är otydligt vad gäller nyttoeffekter för företagen, ansvarsfrågor och kostnader och att det därför inte går att ta definitiv ställning till dessa delar i betänkandet.

Transportstyrelsen anser vidare att det finns ett flertal juridiska frågeställningar som behöver belysas utförligare och att det finns vissa tveksamheter som är förenade med den föreslagna nya myndigheten.

Transportstyrelsens synpunkter

Tekniska frågeställningar

Transportstyrelsen bedömer att förslaget är tydligt kring de tekniska förutsättningarna som ska gälla för portalen ”Mina företagsuppgifter”.

När det gäller driftsättning (avsnitt 7.5, sid. 74) av det s.k. ”Uppgifts-inlämningsregistret” vill Transportstyrelsen dock understryka att det inte är antalet transaktioner eller poster (200 miljoner poster per år) som är komplicerat att implementera utan mer de tekniska och verksamhetsmässiga beroendena som skapas mellan Samordningsmyndigheten och övriga myndigheter.

Transportstyrelsen saknar en grundligare beskrivning av nyttoeffekterna med förslaget då det är en mycket omfattande och kostsam infrastruktur som föreslås. Utifrån de svar som inkommit i ”kart-

läggningsarbetet”¹ har man dragit slutsatsen att ”30 av de 38 grundläggande uppgifterna” som identifierats i projektet redan idag kan återanvändas mellan myndigheterna (avsnitt 4.3.1, sid. 21). Transportstyrelsen saknar en nyttokalkyl och även en beskrivning av finansieringen av den nya myndigheten.

Transportstyrelsens bedömning är – trots de oklarheter som styrelsen har identifierat med förslagen – att införandet av den tekniska infrastrukturen kommer att innebära betydande kostnader för myndigheten. De sammantagna kostnaderna är dock svåra att uppskatta.

Juridiska frågeställningar

Transportstyrelsen anser att det varit önskvärt att få en mer konkret beskrivning av hur de juridiska frågorna närmare kommer att lösas avseende den nya myndigheten, ansvaret för den information som myndigheten får, enskildas integritet och den tekniska infrastrukturen.

Utredningen lämnar i detta skede inte några författningsförslag. Däremot sägs (avsnitt 7.2.1, sid. 58) att man riktar in sig på att ”... i första hand säkerställa att förslaget inte ger upphov till några olösliga juridiska problem”. Som Transportstyrelsen ser på det är juridiska problem sällan olösliga om man tar med möjligheten att ändra gällande författning. En analys av frågan saknas däremot. Utredningen redogör för gällande rätt i de tidigare avsnitten men sätter inte in den tänkta infrastrukturen i regelverket. Det handlar om att eventuellt anslå medel för att bygga en prototyp. Det hade därför varit önskvärt om utredningen visat på hur man schematiskt tänkt lösa de närmare juridiska frågeställningarna såsom *sekretess, integritet, informationssäkerhet, arkivering och gallring*.

I och med att förslaget innebär att en mängd olika uppgifter samlas på ”ett ställe” borde resonemang ha förts om föreliggande risker, vad som gäller generellt vid informationsbearbetning (tillåtna sökbegrepp, sammanställningar ur de olika registren etc.). Detta har stor betydelse för enskildas personliga integritet. Enskilda bör inte i större utsträckning än idag kunna kartläggas genom den nya myndigheten. Transportstyrelsen kan i denna del även konstatera att informations-säkerhetsfrågor inte avhandlas i utredningen och det saknas en diskussion om vad som kommer att gälla för hanteringen av allmänna handlingar. Styrelsen saknar också ett resonemang om

¹ Lägesrapporten ”Kartläggning av näringsidkares uppgiftslämnande till 14 myndigheter”.

konsekvenserna för arkivbildningen, d v s vem som är informationsansvarig (den nya Samordningsmyndigheten eller de andra myndigheterna) och därmed ansvarig för att pröva utlämnande av allmän handling och förutsättningarna för gallring hos vilken myndighet handlingarna ska arkiveras. Finns det t ex tankar på att skilja på informationsansvaret för pågående eller avslutande ärenden?

Vilken myndighet ska ansvara för utlämnande och sekretessprövningar? Är det den nya myndigheten, oavsett sakkunskapen hos "sakmyndigheten", eller ska informationen bara anses förvarad hos den nya myndigheten för "sakmyndighetens" räkning? I det senare fallet kan det vara "sakmyndigheten" som ansvarar för beslut om utlämnande och sekretessprövning, enligt 2 kap. 10 § tryckfrihetsförordningen (1949:105). Utredningen antyder i och för sig att den nya myndigheten kommer att få ett större ansvar än vad som förutsätts i 2 kap. 10 § där det bara handlar om teknisk bearbetning eller förvaring, men det bör analyseras.

Inrättande av den nya myndigheten - "Samordningsmyndigheten"

Transportstyrelsen anser att beskrivningen av den nya myndigheten är tunn och har därför svårt att ta ställning till för- och nackdelar i förslaget.

Myndigheternas service till företagen

Transportstyrelsen saknar en tydlig redogörelse för hur t ex myndigheternas stöd och service gentemot företagen är tänkt att fungera i den nya tekniska infrastrukturen. I och med att det är en centraliserad lösning som förelås hade det varit önskvärt att särskilt belysa ansvarsfördelningen mellan den nya myndigheten och de övriga myndigheterna. Det framgår inte heller vem som bär ansvaret om den gemensamma portalen slutar att fungera samt vilken myndighet som är informationsansvarig och vem som ska upprätthålla kundtjänst, teknisk support etc.

Tillsyn och normgivning

Transportstyrelsen är tveksam till att den nya myndigheten skulle kunna få mandat att styra andra myndigheter i uppgiftslämnandet. De krav som ställs på företagen i dessa avseende tar ofta sin utgångspunkt i internationella rättsakter. Transportstyrelsens bedömning är att det rimligen inte kan ankomma på en annan myndighet än "sakmyndigheten" att reglera ett uppgiftslämnande.

Transportstyrelsen saknar ett resonemang om hur man tänkt då det även i den här delen saknas författningsförslag.

Benämningen på den nya myndigheten

Transportstyrelsen konstaterar att benämningen på den nya myndigheten inte är tydlig. Det framgår inte om det är ett arbetsnamn eller ett namnförslag. Det bör kunna finnas en benämning som tydligare anger vad myndigheten bedriver för verksamhet.

Detta ärende har beslutats av stabschefen Jacob Gramenius. I ärendet deltog direktören Anders Larsson, enhetschefen Gunilla Roos, sektionschefen Lennart Schölin, verksjuristerna Bengt Magnusson och Daniel Granqvist, it-arkitekten Johan Apelgren, samordningsarkivarien Annica Rénud, utredarna Mauri Kempfi, Astrid Edlund och Louise Hagström, den senare föredragande.

Jacob Gramenius